WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PNK-K.431.1.23.2026.MJ

Pan
Tomasz Nowicki
Burmistrz Lądka-Zdroju

Urząd Miasta i Gminy
Lądek-Zdrój
Rynek 31,
57-540 Lądek-Zdrój

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(Burmistrz Lądka-Zdroju, prawidłowo pouczony, nie wniósł zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego z 29 września 2026 r.)

Wrocław, dnia 29 października 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta i Gminy Lądek-Zdrój, Rynek 31, 57-540 Lądek-Zdrój.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Tomasz Nowicki Burmistrz Lądka-Zdroju.
Zakres kontroli	Temat kontroli: realizacja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, polegających na prowadzeniu spraw dotyczących ewidencji ludności, rejestracji stanu cywilnego oraz zmiany imienia i nazwiska. Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2025 r. do dnia kontroli.
Podstawa prawna kontroli	Art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie[1] oraz art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej[2] w zw. z art. 4 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności[3], art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego[4], art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska[5], art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych[6], art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[7], zatwierdzony 26 czerwca 2026 r. plan kontroli na II półrocze 2026 r. (PNK-KZ.430.9.2026), imienne upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego nr 114 i 115 z 20 lipca 2026 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych w jednostce	24 lipca – 24 września 2026 r. (kontrola w formie zdalnej).
Kontrolerzy	1. **Magdalena Janiszewska** – główny specjalista z Oddziału Kontroli w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu; upoważnienie nr 114 z dnia 20 lipca 2026 r. o nr PNK-K.0030.114.2026.MJ. 2. **Weronika Kornacka** – starszy inspektor wojewódzki z Oddziału Kontroli w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu; upoważnienie nr 115 z dnia 20 lipca 2026 r. o nr PNK-K.0030.115.2026.MJ.

[1] T.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 428.
[2] T.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 158.
[3] T.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 384 ze zm. - zwana dalej: u.e.l.
[4] T.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 393 – zwana dalej: p.a.s.c.
[5] T.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1988 – zwana dalej: z.i.i.n.
[6] T.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1753 ze zm.
[7] T.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.

II. Ocena kontrolowanej jednostki

Realizację zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie:
- ewidencji ludności oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.
- rejestracji stanu cywilnego oceniono **pozytywnie**.
- zmiany imienia i nazwiska oceniono **pozytywnie**.

III. Ustalenia kontroli

Poddane kontroli zagadnienia z zakresu spraw obywatelskich należą do zakresu zadań Urzędu Stanu Cywilnego. Przedmiotowe zadania realizowane były przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Lądku-Zdroju oraz jego Zastępcę.

EWIDENCJA LUDNOŚCI

A. Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych.

W kontrolowanym okresie organ przeprowadził 28 postępowań administracyjnych dotyczących wskazanego zakresu. Kontroli poddano 10 spośród ww. postępowań, w tym 1 zakończone umorzeniem postępowania[8]. W 2 sprawach organ odmówił wymeldowania[9], 1 postępowanie[10] dotyczyło zameldowania, na podstawie art. 31 ust. 1 u.e.l. W pozostałych sprawach wydano decyzję w sprawie wymeldowania z miejsca pobytu stałego[11].

Kontrola wykazała, iż organ prawidłowo ustalał strony postępowania oraz realizował obowiązek wynikający z art. 10 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego[12].

Postępowania wyjaśniające z reguły prowadzone były rzetelnie[13].

W sprawach, w których było to wymagane[14], do akt załączony został dokument potwierdzający wpłatę opłaty skarbowej w wysokości 10 zł, zgodnie z ust. 53 części I załącznika do ustawy o opłacie skarbowej[15].

Wszystkie postępowania zakończyły się wydaniem decyzji. Zgodnie z art. 107 k.p.a. ww. rozstrzygnięcia zawierały: datę wydania, oznaczenie organu i stron, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie, pouczenie czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, podpis

[8] USC.5343.1.2.2026,
[9] USC.5343.1.1.2024, USC.5343.1.4.2024.
[10] USC.5343.1.19.2025.002,
[11] USC.5343.1.4.2026.002, USC.5343.1.10.2024.002, USC.5343.1.16.2025.002, USC.5343.1.22.2025.002, USC.5343.1.24.2025.002, USC.5343.1.27.2025.002.
[12] Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1691), zwana dalej: k.p.a.
[13] Nieprawidłowości stwierdzone w tym zakresie zostaną opisane w dalszej części niniejszego dokumentu.
[14] USC.5343.1.1.2024.002, USC.5343.1.4.2024.002, USC.5343.1.2.2026.002.
[15] Wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiący załącznik do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2025 r., poz. 1154).

i pieczęć Burmistrza lub prawidłowo upoważnionego zastępcy Burmistrza[16]. Decyzje zostały doręczone stronom, a w aktach znajdowały się potwierdzenia skutecznego doręczenia rozstrzygnięć.

W toku kontroli stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości i uchybienia.

W sprawie USC.5343.1.19.2025.002 wyznaczono termin przesłuchania świadka w sposób, który uniemożliwiał wypełnienie dyspozycji art. 79 § 1 k.p.a.[17]. W wyjaśnieniach z 11 września 2026 r.[18] wskazano, że:

> „Organ odstąpił od realizacji uprawnień wynikających z art. 79 § 1 k.p.a., kierując się nadrzędną w realiach niniejszej sprawy zasadą szybkości i prostoty postępowania, wyrażoną w art. 12 § 1 k.p.a. Działanie to zostało podjęte na wyraźny wniosek i prośbę samych stron, które dążyły do jak najszybszego rozstrzygnięcia sprawy. Jednocześnie podkreślić należy, że pomimo iż nie zastosowano dyspozycji art. 79 k.p.a., strony nie zostały pozbawione czynnego udziału w postępowaniu".

Wyjaśnić należy, że w myśl art. 79 § 1 k.p.a. strona powinna być zawiadomiona o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, biegłych lub oględzin przynajmniej na siedem dni przed terminem. Wskazać należy, że naruszenie tego terminu ograniczać może przygotowanie strony do obrony swego interesu, w konsekwencji może być podstawą oceny naruszenia zasady czynnego udziału strony w postępowaniu[19]. Podkreślić należy, że zachowanie wymagań określonych w art. 79 k.p.a. jest bezwzględnym obowiązkiem organów administracji państwowej[20]. Przypomnieć należy, że w myśl art. 10 § 2 k.p.a. organ może odstąpić od zasady wysłuchania stron tylko w przypadkach, gdy załatwienie sprawy nie cierpi zwłoki ze względu na niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną. Natomiast przyczyny odstąpienia muszą być utrwalone przez organ w aktach sprawy, w drodze adnotacji (art. 10 § 3 k.p.a.).

Jednocześnie zauważyć należy, że „wniosek" i „prośby stron", o których mowa w ww. wyjaśnieniach nie znajdują odzwierciedlenia w aktach niniejszej sprawy.

W sporządzanych zawiadomieniach o niezałatwieniu sprawy w terminie, zawierano nieprawidłowe pouczenia o możliwości wniesienia ponaglenia do SKO w Wałbrzychu. Zauważyć należy, że zgodnie z dyspozycją art. 5 ust. 1 u.e.l. organem wyższego stopnia w omawianych sprawach jest wojewoda. W wyjaśnieniach z 11 września 2026 r. wskazano, że powyższe wynikało z „niezamierzonego przeoczenia pracownika prowadzącego sprawę".

W sprawach USC.5343.1.1.2024.002, USC.5343.1.4.2024.002 nie wypełniono dyspozycji art. 79a k.p.a., zgodnie z którą w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, organ administracji publicznej jest obowiązany do wskazania

[16] Pełnomocnictwo nr 077.28.2024, stanowiące załącznik do Zarządzenia nr 0050.114.2024 Burmistrza Lądka-Zdroju z 15 maja 2024 r.
[17] Strona powinna być zawiadomiona o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, biegłych lub oględzin przynajmniej na siedem dni przed terminem.
[18] Pismo Burmistrza Lądka-Zdroju z 11 września 2026 r. o nr USC.1710.4.2026.001, zwane dalej: wyjaśnieniami z 11 września 2026 r.
[19] B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Komentarz do art. 79 k.p.a., wyd. 20, 2026 r.
[20] Wyrok NSA w Warszawie z 22 listopada 2006 r., sygn. akt II OSK 375/06.

przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony. Jako przyczynę powstania przedmiotowej nieprawidłowości organ, w wyjaśnieniach z 11 września 2026 r., wskazał „niezamierzone przeoczenie pracownika prowadzącego sprawę".

Zauważyć należy, że w protokołach przesłuchań widnieje zapis, iż uprzedzono „o prawie odmowy zeznań i odpowiedzi na pytania w zakresie określonym w art. 83 paragraf 1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz odpowiedzialności z art. 233 Kodeksu karnego za fałszywe zeznania". Wskazać należy, iż mając na uwadze zasadę udzielania informacji, o której mowa w art. 9 k.p.a. warto byłoby przywoływać treść właściwych przepisów, aby nie było wątpliwości, czy strona została prawidłowo pouczona, a tym samym czy organ rzetelnie zrealizował obowiązek, o którym mowa w art. 83 § 3 k.p.a.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że postępowania o nr USC.5343.1.22.2025.002, USC.5343.1.19.2025.002 wszczęto z urzędu. Natomiast sprawę nr USC.5343.1.10.2024.002 zainicjował Prokurator. Wskazać należy, że w omawianych przypadkach datą wszczęcia postępowania jest dzień pierwszej czynności wobec strony, tj. zawiadomienia o wszczęciu postępowania. Organ w sporządzonych zawiadomieniach błędnie wskazał datę ich wszczęcia.

W toku kontroli stwierdzono, że uzasadnienie decyzji USC.5343.1.10.2024.002 zostało sporządzone niewłaściwie w części, w której wskazano, że w lokalu strona nie posiada rzeczy osobistych. Stwierdzenie to nie pokrywa się ze zebranym materiałem dowodowym, gdyż zgodnie z informacją przekazaną przez Straż Miejską, uzyskaną od strony postępowania, w mieszkaniu znajdują się rzeczy osobiste strony. Organ nie dokonał dalszych ustaleń w tym zakresie, w związku z powyższym stwierdzić należy, że w uzasadnieniu decyzji zawarł nierzetelną informację.

W toku kontroli ustalono, że z akt postępowania nr USC.5343.1.2.2026 nie wynikało, na jakiej podstawie stwierdzono, że podlegało ono umorzeniu. Podkreślić należy, że dokonanie stosownych ustaleń odnośnie faktu wymeldowania strony, powinno znaleźć odzwierciedlenie w aktach prowadzonego postępowania, np. w formie adnotacji, o której mowa w art. 72 k.p.a.

Mając na uwadze sporządzone 17 lutego 2026 r. zawiadomienie o zakończeniu postępowania wyjaśniającego w sprawie USC.5343.1.2.2026.002, zauważyć należy, iż było ono zbędne. Strona wymeldowała się z miejsca pobytu 16 lutego 2026 r. W związku z powyższym postępowanie stało się bezprzedmiotowe, a organ powinien niezwłocznie je umorzyć.

Jednocześnie zauważyć należy, że w zawiadomieniach sporządzanych na podstawie art. 10 k.p.a. organ błędnie informuje o zakończeniu postępowania administracyjnego, a nie wyjaśniającego. Wskazać należy, że postępowanie administracyjne kończy wydanie rozstrzygnięcia w sprawie, natomiast na tym etapie organ zakończył zbieranie materiału dowodowego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że w podstawie prawnej wydanej decyzji w sprawie umorzenia postępowania organ omyłkowo powołał art. 335 zamiast art. 35 u.e.l.

Na egzemplarzach pism przeznaczonych do włączenia do akt sprawy, brakowało informacji, co do sposobu ich wysyłki, o której mowa w § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej[21].

Zauważyć należy, że organ w sprawie USC.5343.1.2.2026.002 powinien poinformować stronę o możliwości złożenia wniosku o zwrot opłaty skarbowej, mając na uwadze zasadę udzielania informacji, wyrażoną w art. 9 k.p.a. W wyjaśnieniach z 11 września 2026 r. poinformowano, że:

> „strona została ustnie poinformowana o możliwości zwrotu opłaty skarbowej, jednak treść tego pouczenia nie została odnotowana w aktach sprawy".

W związku z powyższym przypomnieć należy, że w myśl art. 72 k.p.a. *czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwala się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności.*
(dowód: akta kontroli str. 46-470, 684-739)

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych, oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

B. Terminowość prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że 7 na 10 postępowań przeprowadzono terminowo. W przypadku niezałatwienia sprawy w terminie, zgodnie z dyspozycją art. 36 § 1 k.p.a., zawiadomiono o tym strony podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.

Niemniej w toku kontroli stwierdzono, że zawiadomienia o braku możliwości załatwienia sprawy w terminie o nr USC.5343.1.1.2024.002, USC.5343.1.4.2024.002 sporządzono po upływie terminu, w którym strona mogła oczekiwać wydania rozstrzygnięcia w sprawie, w myśl art. 35 § 3 k.p.a. W wyjaśnieniach z 11 września 2026 r. wskazano, że:

> „Przyczyną niedotrzymania terminu było błędne zastosowanie art. 35 § 3 k.p.a. Pracownik zakwalifikował sprawę jako szczególnie skomplikowaną, co skutkowało wysłaniem zawiadomienia o przedłużeniu terminu już po upływie podstawowego, miesięcznego terminu przewidzianego na załatwienie sprawy".

Zauważyć należy, że sygnalizacje o nowym terminie załatwienia ww. spraw sporządzono po upływie 2 miesięcy od daty wszczęcia postępowania administracyjnego[22]. Powyższe stanowiło naruszenie art. 35 § 3 k.p.a.

---

[21] Załącznik nr 1 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67 ze zm.) - zwany dalej: Instrukcją kancelaryjną.
[22] Zawiadomienia sporządzono 28 października 2024 r., a wnioski wpłynęły do organu 23 sierpnia 2024 r.

W sprawie USC.5343.1.10.2024.002 nie sporządzono kolejnej sygnalizacji o braku możliwości załatwienia sprawy w terminie (organ wyznaczył nowy termin na 14 kwietnia 2025 r., natomiast rozstrzygnięcie wydano 23 kwietnia 2025 r.). Z wyjaśnień z 11 września 2026 r. wynika, że:

> „nie sporządzono kolejnej sygnalizacji o nowym terminie załatwienia sprawy, ponieważ zakładano sporządzenie decyzji w wyznaczonym terminie. Z przyczyn obiektywnych, związanych z wielością równolegle prowadzonych spraw oraz bieżącą obsługą interesantów, termin ten został przekroczony, a decyzja została wydana niezwłocznie po ustaniu tych przyczyn".

Powyższe należy uznać za przyczynę powstania przedmiotowej nieprawidłowości. Stwierdzić należy, że postępowanie zostało przeprowadzone nieterminowo, gdyż organ nie dotrzymał wyznaczonego pismem z 13 stycznia 2025 r. terminu. Zauważyć należy, że także w sprawach USC.5343.1.1.2024.002, USC.5343.1.4.2024.002 organ nie dotrzymał nowego terminu załatwienia sprawy, jaki wskazał w zawiadomieniach z 28 października 2024 r.[23].
(dowód: akta kontroli str. 46-470, 684-739)

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące terminowości realizacji spraw w tym zakresie, oceniono **negatywnie.**

C. Udostępnianie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL.

Kontroli poddano 20 spraw dotyczących udostępnień danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL[24], w tym 2 postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania[25] oraz 1 decyzję w sprawie umorzenia postępowania[26]. 2 sprawy zakończyły się pozostawieniem wniosków bez rozpoznania[27].

W toku czynności kontrolnych ustalono, że organ weryfikował wnioski pod względem formalnym. W 18 przypadkach wnioskodawcy byli zwolnieni z ponoszenia wymaganych opłat za udostępnienie danych z rejestru, na podstawie art. 53 pkt 1 bądź art. 54 u.e.l. W jednej sprawie organ wezwał do uzupełnienia brakującej opłaty. W sprawie USC.5345.2.13.26.002 wniesiona została stosowna opłata za udostępnienie informacji oraz opłata skarbowa wymagana w przypadku złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa.

---

[23] Jako nowy termin załatwienia sprawy wskazano 31 grudnia 2024 r, decyzje wydane zostały 13 stycznia 2025 r.
[24] USC.5345.2.1.2025.002, USC.5345.2.5.2025.002, USC.5345.2.8.2025.002, USC.5345.2.12.2025.002, USC.5345.2.15.2025.002, USC.5345.2.18.2025.002, USC.5345.2.21.2025.002, USC.5345.2.24.2025.002, USC.5345.2.28.2025.002, USC.5345.2.3.2026.002, USC.5345.2.6.2026.002, USC.5345.2.8.2026.002, USC.5345.2.9.2026.002, USC.5345.2.13.2026.002, USC.5345.2.18.2026.002, USC.5345.2.21.2026.002, USC.5345.2.24.2026.002, USC.5345.2.27.2026.002, USC.5345.2.11.2025.002, USC.5345.2.11.2026.002.
[25] USC.5345.2.11.2025.002, USC.5345.2.11.2026.002
[26] USC.5345.2.18.2025.002.
[27] USC.5345.2.5.2025.002, USC.5345.2.8.2026.002.

Postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania zostało wydane prawidłowo, z uwagi na posiadanie przez wnioskodawcę decyzji teletransmisyjnej. Zawierały wszystkie wymagane elementy, o których mowa w art. 124 § 1 k.p.a.

Kontrola wykazała, że sprawy załatwiano terminowo.

Na wnioskach, które wpłynęły drogą elektroniczną z reguły zamieszczano informację o dokonaniu weryfikacji podpisu elektronicznego[28], do czego obliguje dyspozycja § 47 ust. 4 Instrukcji kancelaryjnej. Natomiast na egzemplarzach pism przeznaczonych do włączenia do akt sprawy, przesyłanych w formie papierowej znajduje się informacja, co do sposobu ich wysyłki oraz potwierdzenie dokonania wysłania przesyłki lub jej osobistego doręczenia, o której mowa w § 60 ust. 3 ww. Instrukcji kancelaryjnej. Przy tym zauważyć należy, że w sprawie USC.5345.2.1.2025.002 ww. informację zamieszczono na wniosku, a nie odpowiedzi na wniosek.

W toku kontroli stwierdzono niżej wymienione uchybienia i nieprawidłowości.

Na podstawie przekazanej dokumentacji nie było możliwości ustalenia, kto odebrał osobiście pismo o nr USC.5345.2.28.2025.002. Z wyjaśnień z 11 września 2026 r. wynika, że:

> „W dniu 09.12.2025 r. korespondencja adresowana do Lądeckich Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Fabryczna 7a, 57-540 Lądek-Zdrój, została odebrana osobiście przez Pana (…). Odbierający jest pracownikiem adresata uprawnionym do odbioru korespondencji, znanym osobiście pracownikowi tutejszego urzędu z racji wieloletniej współpracy służbowej. W związku z powyższym tożsamość oraz uprawnienie odbiorcy zostały potwierdzone bez cienia wątpliwości. Odbiorca podpisał się czytelnie imieniem i nazwiskiem, rezygnując z przystawienia pieczątki firmowej/imiennej z uwagi na jej brak przy sobie w chwili odbioru”.

Wyjaśnić należy, że powyższe stanowiło naruszenie dyspozycji art. 45 k.p.a., zgodnie z którą jednostkom organizacyjnym i organizacjom społecznym doręcza się pisma w lokalu ich siedziby do rąk osób uprawnionych do odbioru pism. Wyjaśnić należy, że doręczenie dokonane poza lokalem siedziby jest, co do zasady, prawnie bezskuteczne i to nawet w sytuacji, gdy osobą odbierającą pismo jest osoba uprawniona do odbioru pism[29].

Mając na uwadze dokonane wezwanie o nadesłanie dowodu opłaty za udostępnienie danych osobowych, wystosowane na podstawie art. 64 § 2 k.p.a. pod rygorem pozostawienia wniosku o nr USC.5345.2.5.2025.002 bez rozpoznania zauważyć należy, że brak uiszczenia opłaty za udostępnienie danych nie jest brakiem formalnym. W przypadku, kiedy wnioskodawca nie uiści przedmiotowej opłaty należy go wezwać do jej wniesienia na podstawie art. 261 § 1 i 2 k.p.a. Wprawdzie w pouczeniu omawianego pisma organ powołał ww. przepis, niemniej zauważyć należy, że zgodnie z jego dyspozycją jeżeli w wyznaczonym terminie należności nie zostaną uiszczone, podanie podlega zwrotowi lub czynność uzależniona od opłaty zostanie zaniechana. Natomiast organ poinformował, iż powyższe spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

[28] Wyjątek stanowi uzupełniony wniosek o nr USC.5345.2.6.2026.002.

[29] R. Hauser, M. Wierzbowski (red), Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, wyd. 8, 2023 r.

Jednocześnie zauważyć należy, że dokument cesji wierzytelności poświadczony za zgodność z oryginałem, również nie stanowił braku formalnego podania, natomiast był to element, który organ powinien zweryfikować w toku postępowania wyjaśniającego, na podstawie art. 50 k.p.a. Wyjaśnić należy, że w trybie art. 64 § 2 k.p.a. mogą być usuwane jedynie braki wynikające z art. 63 § 2 i § 3 k.p.a. oraz przepisów szczególnych. Wezwanie takie powinno służyć wyłącznie usunięciu braków formalnych, wynikających ze ściśle określonych przepisów. Tylko zatem gdy przepis obowiązującego prawa ustanawia wprost określone wymogi co do składanego podania, organ może skutecznie żądać ich spełnienia[30]. Na tym etapie postępowania organ nie dokonuje merytorycznej oceny wniosku oraz jego załączników. Przy tym wyjaśnić należy, że brak w aktach sprawy oryginału lub urzędowo uwierzytelnionego odpisu dokumentu nie oznacza, że taki dokument nie istnieje, zaś brak właściwego uwierzytelnienia dokumentu urzędowego nie pozbawia nieuwierzytelnionej kopii charakteru dowodu w postępowaniu administracyjnym, a jedynie wpływa na jego moc dowodową. O ile bowiem kserokopia właściwie uwierzytelniona korzysta z mocy dokumentu oryginalnego, to brak właściwego uwierzytelnienia powoduje, że dokument taki musi być oceniony w świetle całego materiału dowodowego[31]. Jednocześnie zauważyć należy, że artykuł 76a k.p.a. dotyczy postępowania dowodowego (rozdział 4 działu II k.p.a.).

W piśmie o nr USC.5345.2.15.2025.002 ponad zakres żądania udostępniono nr PESEL oraz datę zameldowania na pobyt stały. Natomiast zabrakło w nim informacji, że w rejestrze nie są przechowywane dane dot. adresu zamieszkania. Podkreślenia wymaga, że organ jest związany zakresem żądania wnioskodawcy. W przypadku braku informacji, których żąda wnioskodawca, należy ustosunkować się do żądania zawartego we wniosku również w tym zakresie.

W sprawie USC.5345.2.8.2026.002 zawiadomieniu o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania nadano omyłkowo błędną sygnaturę.

Kontrola wykazała, że na 2 dokumentach sporządzonych elektronicznie zamieszczono nieprawidłową datę[32]. Zauważyć należy, że data pisma musi być tożsama z datą podpisania go przez osobę do tego upoważnioną. W szczególności istotne jest to w przypadku pisemnej decyzji administracyjnej, gdyż datą jej wydania jest dzień podpisania[33]. W wyjaśnieniach z 22 września 2026 r.[34] wskazano, że:

> „Rozbieżność pomiędzy datą widniejącą w odpowiedzi na wniosek o udostępnienie danych o nr USC.5345.2.18.2026.002, a datą złożenia podpisu elektronicznego, wynika ze specyfiki bieżącej obsługi interesantów. Z uwagi na konieczność zapewnienia ciągłości bezpośredniej obsługi obywateli oraz realizację licznych zadań bieżących, pracownik przygotowujący dokument nie miał możliwości technicznych i czasowych na sfinalizowanie procedury w ciągu jednego dnia. W efekcie

[30] Wyrok NSA z 11 lutego 2020 r., sygn. akt II OSK 1892/19.
[31] Wyrok NSA z 4 marca 2021 r., sygn. akt II GSK 744/20, wyrok NSA z 24 maja 2019 r. sygn. II GSK 1646/17.
[32] Odpowiedź na wniosek o udostępnienie danych o nr USC.5345.2.18.2026.002 zawiera datę 21 kwietnia 2026 r. natomiast podpisany został 22 kwietnia 2026 r.; decyzja USC.5345.2.18.2025.001, zawierająca datę 20 sierpnia 2025 r., została podpisana 21 sierpnia 2025 r.
[33] R. Hauser, M. Wierzbowski (red), Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Komentarz do art. 107 k.p.a. , wyd. 8, 2023 r.; wyrok NSA z 18 lipca 2023r., sygn. akt II OSK 2860/20.
[34] Pismo Burmistrza Lądka-Zdroju z 22 września 2026 r. o nr USC.1710.4.2026.001, zwane dalej wyjaśnieniami z 22 września 2026 r.

wygenerowana z Rejestru PESEL w dniu 21.04.2026 r. odpowiedź została dołączona do sprawy w systemie eZD, podpisana i wysłana w dniu 22.04.2026 r.

Rozbieżność pomiędzy datą widniejącą w decyzji USC.5345.2.18.2025.00 oraz USC.5345.2.2.2025.002, a datą złożenia podpisu elektronicznego wynika ze specyfiki bieżącej obsługi interesantów. Z uwagi na konieczność zapewnienia ciągłości bezpośredniej obsługi obywateli oraz realizację licznych zadań bieżących, pracownik przygotowujący dokumenty nie miał możliwości technicznych i czasowych na sfinalizowanie procedury w ciągu jednego dnia. W efekcie decyzje zostały przygotowane w jednym dniu, a dołączone do spraw w systemie eZD i przekazane do podpisu Burmistrza w następnym".

Powyższe należy uznać za przyczynę powstania przedmiotowej nieprawidłowości.

W toku kontroli zauważono, iż w piśmie o nr USC.5345.2.11.2026.002 zawarto m.in. informację, że Burmistrz prowadzi rejestr mieszkańców, „który gromadzi dane osób meldujących się w gminie, a nie dane poszczególnych adresów miejsc zameldowania (…). Stąd też, nie jest możliwe wskazanie (wyszukanie) historii meldunków dla konkretnego adresu, możliwe jest jedynie wyszukanie historii okresów zameldowania konkretnej osoby". Zauważyć należy, że w myśl art. 47 ust. 4 u.e.l. przez dane jednostkowe rozumie się informacje uzyskane z rejestrów, o których mowa w art. 3, dotyczące jednej osoby lub imion i nazwisk wszystkich osób zameldowanych pod jednym adresem. W wyjaśnieniach wskazano, że:

„Organ, w celu uzasadnienia zwrócił uwagę wnioskodawcy na fakt, że, prowadzone przez tutejszy urząd rejestry mieszkańców oraz archiwalne zbiory meldunkowe posiadają kartoteczno-osobowy (podmiotowy) układ danych. Oznacza to, że baza danych oraz archiwa są indeksowane według danych osobowych konkretnych obywateli, a nie według adresów nieruchomości. W związku z powyższym urząd nie ma możliwości technicznych ani prawnych do ustalenia pełnej historii meldunkowej pod wskazanym adresem i weryfikacji wszystkich osób tam zameldowanych. Możliwe jest jedynie odtworzenie historii meldunkowe konkretnej, zidentyfikowanej osoby.

Jednocześnie tutejszy urząd wyjaśnia, że zgodnie z art. 47 ust. 4 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, przez dane jednostkowe rozumie się m.in. informacje dotyczące imion i nazwisk wszystkich osób zameldowanych pod jednym adresem. Udostępnienie danych w tym trybie obejmuje jednak wyłącznie dane aktualne, odzwierciedlające obecny stan meldunkowy w danej nieruchomości.

Wynika z tego, że nie ma możliwości technicznej do generowania historycznych zestawień i odtwarzania list osób zameldowanych pod wskazanym adresem w latach ubiegłych".

Wyjaśnienia uwzględniono, jednak zauważyć należy, że w informacji dla wnioskodawcy zabrakło wskazania, że możliwe jest udostępnienie jedynie danych osób

aktualnie zameldowanych pod danym adresem. Przypomnieć należy, że organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron (art. 9 k.p.a).

Przyczynami powstania przedmiotowych nieprawidłowości były: błędna interpretacja przepisów, nieprzestrzeganie procedur postępowania oraz pomyłka pracownika.
(dowód: akta kontroli str. 471-648, 684-743, 1174-1203)

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące udostępniania danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL, oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

D. Odmowa udostępnienia danych

W kontrolowanym okresie organ wydał 2 decyzje administracyjne o odmowie udostępnienia danych[35]. Wszystkie zostały poddane kontroli.

Wnioski weryfikowano pod względem formalnym. W przypadku wątpliwości wzywano do złożenia wyjaśnień na podstawie art. 50 k.p.a.

Organ wypełnił obowiązki, o których mowa w art. 10 § 1 k.p.a., tj. przed wydaniem decyzji umożliwił stronom wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań oraz w art. 79a § 1 k.p.a. Przy tym zauważyć należy, że w sprawie USC.5345.2.2.2025.002 w piśmie sporządzonym na podstawie ww. przepisów nie wskazano, jakie przesłanki zależne od strony, powinny zostać wykazane. Podkreślenia wymaga, że informacje powinny być formułowane w sposób zrozumiały dla strony.

Wszystkie odmowy dotyczyły sytuacji braku wykazania przez wnioskodawcę uprawnień do uzyskania danych.

Decyzje wydane w powyższych sprawach zawierały wszystkie elementy określone w art. 107 k.p.a. oraz prawidłową podstawę prawną. Rozstrzygnięcia zostały skutecznie doręczone stronom.

Na egzemplarzach pism przeznaczonych do włączenia do akt sprawy, zamieszczano informację, co do sposobu ich wysyłki, zgodnie z § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej.

Kontrola wykazała, że sprawa USC.5345.2.2.2025.002 została przeprowadzona nieterminowo, gdyż organ nie dotrzymał nowego terminu wyznaczonego w zawiadomieniu z 18 lutego 2025 r. o braku możliwości załatwienia sprawy w terminie, niemniej nie sporządził kolejnej sygnalizacji. W wyjaśnieniach z 11 września 2026 r. wskazano, że:

> „Na skutek niezamierzonego przeoczenia terminu (wynikające z chwilowego spiętrzenia zadań służbowych) nie sporządzono kolejnej sygnalizacji o nowym terminie załatwienia sprawy, ponieważ zakładano sporządzenie decyzji w wyznaczonym terminie".

Powyższe należy uznać za przyczynę powstania stwierdzonej nieprawidłowości.

W toku kontroli stwierdzono, że decyzja o nr USC.5345.2.2.2025.002 opatrzona datą 25 marca 2026, podpisana została 26 marca 2025 r. Wskazać należy, że datą wydania decyzji

[35] USC.5345.2.2.2025.002, USC.5345.2.25.2025.002.

pisemnej jest dzień podpisania decyzji[36]. W związku z powyższym data widniejąca na rozstrzygnięciu musi być zgodna z datą podpisania go przez osobę do tego upoważnioną. W wyjaśnieniach z 22 września 2026 r. wskazano, że:

> „Rozbieżność pomiędzy datą widniejącą w decyzji (…) USC.5345.2.2.2025.002, a datą złożenia podpisu elektronicznego wynika ze specyfiki bieżącej obsługi interesantów. Z uwagi na konieczność zapewnienia ciągłości bezpośredniej obsługi obywateli oraz realizację licznych zadań bieżących, pracownik przygotowujący dokumenty nie miał możliwości technicznych i czasowych na sfinalizowanie procedury w ciągu jednego dnia. W efekcie decyzje zostały przygotowane w jednym dniu, a dołączone do spraw w systemie eZD i przekazane do podpisu Burmistrza w następnym".

Powyższe należy uznać za przyczynę powstania przedmiotowej nieprawidłowości.
(dowód: akta kontroli, str. 649-743, 1174-1203)

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące odmowy udostępniania danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL na podstawie ustawy o ewidencji ludności, oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

Zważywszy na przedstawione powyżej ustalenia oraz sprecyzowane w programie kontroli zasady oceniania, realizację zadań z zakresu administracji rządowej, polegających na prowadzeniu spraw dotyczących ewidencji ludności, oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

REJESTRACJA STANU CYWILNEGO

A. Sporządzanie aktów stanu cywilnego w trybie czynności materialno-technicznych, na podstawie art. 87 i art. 92 p.a.s.c.

Kontroli poddano 10[37] aktów małżeństwa oraz 10[38] aktów zgonu. Na tej podstawie ustalono, co następuje.

W wyniku analizy dokumentów stwierdzono, że 8 poddanych kontroli aktów małżeństwa dotyczyło małżeństw zawartych w sposób, o którym mowa w art. 1 § 1 ustawy

---

[36] R. Hauser, M. Wierzbowski (red), Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Komentarz do art. 107 k.p.a. , wyd. 8, 2023 r.; wyrok NSA z 18 lipca 2023r., sygn. akt II OSK 2860/20.

[37] 0208083/00/AM/2025/289019, 0208083/00/AM/2025/629397, 0208083/00/AM/2025/971387, 0208083/00/AM/2025/025890, 0208083/00/AM/2025/626469, 0208083/00/AM/2025/651566, 0208083/00/AM/2025/337386, 0208083/00/AM/2025/872476, 0208083/00/AM/2026/686098, 0208083/00/AM/2026/341546.

[38] 0208083/00/AZ/2025/651014, 0208083/00/AZ/2025/840860, 0208083/00/AZ/2025/074483, 0208083/00/AZ/2025/971738, 0208083/00/AZ/2025/157666, 0208083/00/AZ/2025/968450, 0208083/00/AZ/2025/234825, 0208083/00/AZ/2026/509499, 0208083/00/AZ/2026/177905, 0208083/00/AZ/2026/173427.

z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy[39]. W jednym kontrolowanym przypadku[40] małżeństwo zostało zawarte poza urzędem stanu cywilnego, na wniosek nupturientów, zgodnie z art. 85 ust. 5 p.a.s.c. W aktach sprawy znajdują się stosowne potwierdzenia uiszczenia opłaty dodatkowej, zgodnie z art. 85 ust. 8 p.a.s.c., o której mowa w § 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego[41], w wysokości 1000 zł.

Poddane analizie akty małżeństwa zostały sporządzone na podstawie protokołu przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, co jest zgodne art. 87 ust. 1 p.a.s.c. Protokoły zawierają prawidłowe dane, wymienione w ust. 2 ww. przepisu. We wszystkich sprawach zachowany został termin, o którym mowa w art. 4 Krio.

W toku kontroli ustalono, że 2[42] spośród skontrolowanych aktów dotyczyły małżeństw zawartych w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Krio. Akty te prawidłowo sporządzono na podstawie: zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński zostało złożone w obecności duchownego, co jest zgodne z treścią art. 87 ust. 3 p.a.s.c. Przedmiotowe dokumenty duchowni dostarczyli w terminie określonym w art. 8 § 3 Krio.

W aktach zbiorowych aktów małżeństwa znajdują się pisemne zapewnienia nupturientów dotyczące braku wiedzy o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 84 zł.

W wyniku kontroli ustalono, iż akty zgonu sporządzono na podstawie karty zgonu oraz protokołu zgłoszenia zgonu, zgodnie z art. 92 ust. 2 p.a.s.c. Protokoły zgłoszenia zgonu prawidłowo zawierają podpisy zgłaszającego zgon oraz organu.

Wpisy w rejestrze dokonane zostały w alfabecie łacińskim, rozszerzonymi, wielkimi literami, stosownie do treści § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego[43]. Daty i godziny wpisano zgodnie z § 4 r.r.s.c., a imiona i nazwiska zamieszczono w aktach stanu cywilnego w pełnym brzmieniu, do czego zobowiązuje dyspozycja § 5 ust. 1 r.r.s.c.

W wyniku analizy dokumentów i danych zawartych w rejestrach państwowych stwierdzono, że organ realizował obowiązek wynikający z art. 25 ust. 1 i 2 p.a.s.c.

Ponadto, we wszystkich sprawach kontrolowany organ dokonał rejestracji danych w rejestrze PESEL, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 1-3 u.e.l.
(dowód: akta kontroli str. 744-939, 1166-1171)

[39] Tekst jedn. Dz.U. z 2026 r. poz. 236, zwany dalej jako „Krio”.
[40] 0208083/00/AM/2026/341546.
[41] Rozporządzenie w sprawie opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego z dnia 22 stycznia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 180).
[42] 0208083/00/AM/2025/971387, 0208083/00/AM/2025/626469.
[43] Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1904) zwane dalej r.r.s.c.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące sporządzania aktów stanu cywilnego w trybie czynności materialno-technicznych, na podstawie art. 87 i art. 92 p.a.s.c. oceniono **pozytywnie.**

B. Wydawanie zaświadczeń na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 2 lub pkt 3 p.a.s.c.

Kontroli poddano 12[44] spraw dotyczących wydawania zaświadczeń z rejestru stanu cywilnego. Jedna sprawa[45] dotyczyła wydania zaświadczenia o stanie cywilnym na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 2 p.a.s.c., pozostałe 11 wydano na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 3 p.a.s.c.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że wszystkie skontrolowane wnioski pochodziły od uprawnionych podmiotów. Ponadto, wnioski o wydanie zaświadczenia na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 3 p.a.s.c. złożono na prawidłowych formularzach, zgodnych ze wzorem określonym § 1 ust. 31 i 32 rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 29 maja 2023 r. w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego[46] - obowiązującym od dnia 30 maja 2023 r.

Ustalono, że organ weryfikował obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie przedmiotowych zaświadczeń, do wniosków dołączone były potwierdzenia dokonania należnej opłaty. Opłata skarbowa pobierana była w odpowiedniej wysokości, odpowiednio 38 zł lub 24 zł., zgodnie z częścią II ust. 1 pkt 2 lub pkt 3 wykazu przedmiotów opłaty skarbowej, stawek tej opłaty oraz zwolnień, stanowiącego załącznik do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej. Na wydanych zaświadczeniach znajdują się adnotacje o wysokości uiszczonej opłaty skarbowej lub podstawa prawna zwolnienia, zgodne z § 4 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 3 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zapłaty opłaty skarbowej[47].

Zaświadczenia zostały wydane według obowiązującego wzoru i zawierały wszystkie przewidziane przepisami prawa elementy oraz zostały prawidłowo podpisane przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego lub jego Zastępcę. W zaświadczeniach prawidłowo wskazywano datę ich ważności.

Odnosząc się do terminowości wydanych zaświadczeń należy wskazać, że zgodnie z art. 217 § 3 k.p.a. zaświadczenie powinno być wydane bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie siedmiu dni. Ponadto, zgodnie z art. 125 ust. 4 p.a.s.c., jeżeli wniosek o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego lub o wydanie zaświadczeń, o których mowa w niniejszej ustawie, został złożony do kierownika urzędu stanu cywilnego, który nie przechowuje księgi stanu cywilnego, przeniesienia aktu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego dokonuje się

[44] USC.5364.2.1.2026.001, USC.5364.1.1.2025.001, USC.5364.1.2.2025.001, USC.5364.1.3.2025.001, USC.5364.1.4.2025.001, USC.5364.1.5.2025.001, USC.5364.1.6.2025.001, USC.5364.1.1.2026.001, USC.5364.1.2.2026.001, USC.5364.1.3.2026.001, USC.5364.1.4.2026.001, USC.5364.1.5.2026.001.
[45] USC.5364.2.1.2026.001.
[46] Dz. U. z 2023 r. poz. 1023.
[47] Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz.U. z 2007 r. Nr 187, poz. 1330).

w terminie umożliwiającym wydanie odpisu lub zaświadczenia w ciągu 10 dni roboczych od dnia złożenia wniosku. W wyniku kontroli ustalono, że wszystkie zaświadczenia wydano terminowo.
(dowód: akta kontroli str. 940-1013)

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące wydawania zaświadczeń na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 2 lub pkt 3 p.a.s.c. oceniono **pozytywnie.**

C. Rejestracja zdarzeń stanu cywilnego w trybach szczególnych.

Kontroli poddano 12 spraw dotyczących rejestracji zdarzeń stanu cywilnego w trybach szczególnych, tj. 2 akty[48] sporządzone na podstawie art. 99 p.a.s.c. i 10 aktów[49] sporządzonych na podstawie art. 104 p.a.s.c.

Wnioski o rejestrację urodzeń, które nastąpiły poza granicami Rzeczpospolitej Polskiej, wnioski o dokonanie transkrypcji aktów urodzenia, małżeństwa i zgonu oraz wnioski o odtworzenie treści aktów zostały złożone przez uprawnione osoby (zgodnie z art. 99 ust. 2, art. 104 ust. 4 p.a.s.c.). W przypadku gdy wniosek składał pełnomocnik, w aktach sprawy znajdował się dokument potwierdzający stosowne umocowanie.

Zgodnie z art. 99 p.a.s.c. w rejestrze stanu cywilnego można dokonać, w formie czynności materialno-technicznej, na wniosek lub z urzędu, rejestracji urodzenia albo zgonu, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostały tam zarejestrowane oraz rejestracji urodzenia, zawarcia małżeństwa albo zgonu, które nastąpiły poza granicami Rzeczpospolitej Polskiej, jeżeli w państwie urodzenia, zawarcia małżeństwa albo zgonu nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego. Do wniosków o rejestrację urodzeń, które nastąpiły poza granicami RP dołączono oryginalny dokument potwierdzający zdarzenie, wydany przez właściwy podmiot zagraniczny, zgodnie z art. 99 ust. 4 p.a.s.c. wraz z tłumaczeniem na język polski.

Do wniosków o dokonanie transkrypcji aktów urodzenia, małżeństw i zgonów załączono wymagane dokumenty, tj. oryginał zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, będący dowodem zdarzenia i jego rejestracji wraz ze stosownym tłumaczeniem dokumentu na język polski lub dokument na druku wielojęzycznym. Przedkładano również potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 50 zł za wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego po dokonaniu transkrypcji oraz 39 zł za odpis zupełny aktu stanu cywilnego wydany w wyniku uzupełnienia lub sprostowania aktu na wniosek, zgodnie z częścią II ust. 1 pkt 6 i pkt 10 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej. Przeniesień aktów stanu cywilnego sporządzonych za granicą dokonano w sposób określony w art. 104 ust. 2 p.a.s.c., tj. wiernie, zgodnie z literalnym brzmieniem zapisów, zarówno pod względem językowym, jak i formalnym, bez ingerencji w pisownię imion i nazwisk osób wskazanych w zagranicznym

[48] 0208083/00/AU/2025/863553, 0208083/00/AU/2025/157291.
[49] 0208083/00/AZ/2025/170779, 0208083/00/AZ/2025/401247, 0208083/00/AU/2025/010606, 0208083/00/AZ/2025/309736, 0208083/00/AM/2025/242471, 0208083/00/AU/2025/122692, 0208083/00/AZ/2025/057769, 0208083/00/AU/2025/844867, 0208083/00/AM/2026/056354, 0208083/00/AZ/2026/448379.

dokumencie stanu cywilnego lub na wniosek osoby, której akt dotyczy, organ dostosował dane zawarte w zagranicznym dokumencie do reguł pisowni polskiej.

Rejestracji zdarzenia, które nastąpiło poza granicami RP oraz transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, dokonano w formie czynności materialno-technicznej.

W adnotacjach sporządzonych aktów stanu cywilnego zamieszczono stosowne informacje, zgodnie z art. 105 ust. 1 p.a.s.c. lub art. 110 ust. 1 p.a.s.c. Ponadto Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego sprostował lub uzupełnił dane w aktach stanu cywilnego w formie czynności materialno-technicznej, prawidłowo czyniąc wzmianki dodatkowe do przedmiotowych aktów.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że w aktach kontrolowanych spraw znajdują się potwierdzenia odbioru lub informacji o sposobie wysyłki odpisu wydanego w związku z rejestracją zdarzeń stanu cywilnego w trybach szczególnych, zgodnie z § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej.
(dowód: akta kontroli str. 1014-1124)

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące rejestracji zdarzeń stanu cywilnego w trybach szczególnych oceniono **pozytywnie.**

Zważywszy na przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz sprecyzowane w programie kontroli zasady oceniania, realizację zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego oceniono pozytywnie.

ZMIANA IMIENIA I NAZWISKA

W kontrolowanym okresie organ wydał 5 decyzji administracyjnych[50] na podstawie ustawy z.i.i.n. Kontrolą zostały objęte wszystkie postępowania dotyczące ww. tematyki.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że złożone wnioski zawierały dane określone w art. 11 ust. 1 pkt 1-6 z.i.i.n.

W toku kontroli ustalono, że wydane decyzje zawierają wszystkie wymagane elementy, o których mowa w art. 107 k.p.a. Organ odstępował od uzasadnienia decyzji, na podstawie art. 107 § 4 k.p.a. Na wydanych rozstrzygnięciach znajduje się pouczenie o możliwości złożenia skargi do sądu administracyjnego (zgodnie z art. 104 § 1 pkt 9 k.p.a.) oraz klauzula pouczająca o natychmiastowym wykonaniu decyzji (art. 12 ust. 2 z.i.i.n.). W nagłówkach wydanych decyzji widnieje prawidłowe oznaczenie Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Lądku-Zdroju.

Decyzje zostały doręczone stronom, co znajduje odzwierciedlenie w aktach spraw (na wszystkich znajduje się potwierdzenie osobistego odbioru decyzji przez wnioskodawcę, co jest zgodne z zapisem § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej).

[50] USC.5355.1.2025.001, USC.5355.2.2025.001, USC.5355.3.2025.001, USC.5355.1.2026.001, USC.5355.2.2026.001.

Kontrola wykazała, że w aktach wszystkich postępowań znajdowały się potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 37 zł. Wydane decyzje zawierają adnotacje o opłacie skarbowej, do czego zobowiązuje treść § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zapłaty opłaty skarbowej.

W aktach spraw znajdują się metryki, o których mowa w art. 66a k.p.a., zgodne ze wzorem, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy[51].

W toku kontroli stwierdzono, że Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego realizuje obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy z.i.i.n., tj. przesyła wydaną decyzję za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr stanu cywilnego, do właściwego kierownika urzędu stanu cywilnego lub dołącza wzmiankę dodatkową w systemie BUSC, zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 2 p.a.s.c.

Informacje o zmianie zostały zarejestrowane w rejestrze PESEL, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 10 ust. 1 pkt 4 u.e.l.

W wyniku kontroli stwierdzono, że wszystkie sprawy zostały załatwione terminowo. (dowód: akta kontroli str. 1125-1162)

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, realizację zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska, oceniono pozytywnie.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci dokumentu elektronicznego.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

1. Prawidłowo ustalać termin złożenia zeznań, z uwzględnieniem terminu, o którym mowa w art. 79 § 1 k.p.a.
2. W zawiadomieniach o niezałatwieniu sprawy w terminie, zawierać prawidłowe pouczenie.
3. Przestrzegać dyspozycji art. 79a k.p.a.
4. Prawidłowo redagować treść sporządzanych protokołów.
5. W zawiadomieniach o wszczęciu postępowania wskazywać prawidłową datę jego wszczęcia.
6. Uzasadnienia wydawanych decyzji sporządzać rzetelnie.
7. Czynności organu, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwalać w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności.
8. W sytuacji ustalenia istnienia przesłanek bezprzedmiotowości postępowania, niezwłocznie wydawać decyzję o jego umorzeniu.
9. Prawidłowo sporządzać zawiadomienia o zakończeniu postępowania wyjaśniającego.

[51] Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy (Dz. U. z 2012 r., poz. 250).

10. Prawidłowo powoływać podstawę prawną decyzji.
11. Na egzemplarzach pism przeznaczonych do włączenia do akt sprawy postępowania meldunkowego zamieszczać informację co do sposobu ich wysyłki, potwierdzenia dokonania wysłania przesyłki lub jej osobistego doręczenia.
12. Sprawy załatwiać terminowo, w przypadku braku możliwości, przed końcem terminu załatwienia sprawy, stosować sygnalizację, o której mowa w art. 36 § 1 k.p.a.
13. W przypadku niedotrzymania terminu wyznaczonego w zawiadomieniu o niezałatwieniu sprawy w terminie, sporządzać kolejną sygnalizację o powyższym.
14. Przestrzegać dyspozycji art. 45 k.p.a.
15. W trybie art. 64 § 2 k.p.a. wzywać do uzupełnienia jedynie braków formalnych podania.
16. W przypadku stwierdzenia braków fiskalnych stosować procedurę przewidzianą w art. 261 § 1 i § 2 k.p.a.
17. Udostępniać dane zgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy.
18. Przestrzegać zasady, że data widniejąca na dokumencie musi być zgodna z datą podpisania go przez osobę do tego upoważnioną.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej proszę o przekazanie, **w terminie do 30 listopada 2026 r**. informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Damian Domusiewicz
Z-CA DYREKTORA WYDZIAŁU
Prawnego, Nadzoru i Kontroli
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/